

Εποχές και Συγγραφείς Κοσμάς Πολίτης

Ο κοσμοπολίτης εκπρόσωπος της Γενιάς του '30 πεζογράφος ΚΟΣΜΑΣ ΠΟΛΙΤΗΣ (ΑΘΗΝΑ, 1888-1974, πραγματικό όνομα ΠΑΡΗΣ ΤΑΒΕΛΟΥΔΗΣ) και η εποχή του είναι το θέμα του επεισοδίου της σειράς «ΕΠΟΧΕΣ ΚΑΙ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ».

Γεννημένος στην ΑΘΗΝΑ, μεγάλωσε και σπούδασε στη ΣΜΥΡΝΗ, εργάστηκε ως τραπεζικός υπάλληλος, νυμφεύθηκε μια ευγενή αυστρουγγρικής καταγωγής και απέκτησαν μια κόρη. Εγκαταλείπει την οικογένειά του, μεταβαίνει στην ΠΑΤΡΑ και το 1942, μετά τον θάνατο της κόρης του, επιστρέφει στην οικογενειακή εστία. Το 1944 ασπάζεται επισήμως την κομμουνιστική ιδεολογία, κερδίζει τα προς το ζην από τον ημερήσιο και περιοδικό Τύπο και συλλαμβάνεται για αντιστασιακή δράση. Στα γράμματα πρωτοεμφανίζεται σε ηλικία 42 ετών με το «ΛΕΜΟΝΟΔΑΣΟΣ» (1930). Ακροβατώντας τότε στην απλή ζωή των παιδικών του χρόνων τότε στη μεγαλοαστική των χρόνων του γάμου του, εισαγάγει ως ήρωές του νεαρούς της μεγαλοαστικής τάξης από το πρώτο του κίόλας μυθιστόρημα, το «ΛΕΜΟΝΟΔΑΣΟΣ», που αποτέλεσε και την απαρχή του κοσμοπολιτισμού στη νεοελληνική λογοτεχνία. Ο ίδιος θα καθιερώσει τον έφηβο ως αφηγηματικό πρόσωπο στη νεοελληνική λογοτεχνική ρύμη («Η ΠΡΩΤΗ ΑΝΑΣΤΑΣΗ»), ενώ σχεδόν αυτοβιογραφείται όταν συγγράφει την «ΕΚΑΤΗ» (1933, δεύτερη έκδοση 1946), θεοσοφικό έργο με θέμα την αναζήτηση του απόλυτου έρωτα. Όταν οι χαλεπές εποχές της νεότερης ελληνικής ιστορίας, κατοχικές και μεταπολεμικές, θα έρθουν, ο συγγραφέας θα αλλάξει θεματική στο έργο του, και απαλλαγμένος από τις κομματικές γραμμές, θα συγγράψει τα μυθιστορήματα «ΤΟ ΓΥΡΙ» (1945) και «ΣΤΟΥ ΧΑΤΖΗΦΡΑΓΚΟΥ» (1963), όπου θα παρουσιάσει τις παιδικές του μνήμες. Πέθανε φτωχός το 1974 σε γηροκομείο, αφήνοντας ανολοκλήρωτο το τελευταίο του έργο «ΤΟ ΤΕΡΜΑ». Τιμήθηκε με το Α' Κρατικό Βραβείο Μυθιστορήματος (1939) και με το Α' Κρατικό Βραβείο Διηγήματος (1960). Το επεισόδιο διανθίζεται από κινηματογραφημένες στιγμές της νεοελληνικής ιστορίας, καθώς και από τηλεοπτικές και κινηματογραφικές μεταφορές των έργων του ΚΟΣΜΑ ΠΟΛΙΤΗ.

<https://www.youtube.com/watch?v=WZYugFtb288>